

AVSLAG AV INVÄNDNING

Invändningsärende nr: 2006/0010D/01
(tidigare nr 05-006)
Mönsterregistrering nr: 78318

INVÄNDARE

Benders Sverige AB
Edsvära
535 93 KVÄNUM

Exp. Patent- och registreringsverket

OMBUD

Patentbyrån Y Wallengren AB
Box 116
331 21 VÄRNAMO

2007 -05- 0 2

INNEHAVARE

Vägverket
Vägverket Produktion
781 87 BORLÄNGE

OMBUD

Försvarets Materielverk
Patentenheten
115 88 Stockholm

BESLUT

Patent- och registreringsverket (PRV) avslår invändningen mot mönsterregistrering nummer 78318 med stöd av 20 § andra stycket mönsterskyddslagen (1970:485).

ÄRENDET

Ansökan om registrering av mönster nr 1 för refug och mönster nr 2 för kantsten, i klass 25-01, inkom till PRV den 9 juli 2004. Mönstren registrerades och kungörelse härom utfärdades i registreringstidningen för design den 8 juni 2005 (bilaga 1).

Invändning mot registreringen inkom den 13 juli 2005. Innehavaren yttrade sig över invändningen den 15 september 2005. Parterna har ingivit ytterligare yttranden, den 22 november 2005 respektive den 3 mars 2006.

I samband med handläggningen av invändningsärendet upptäcktes att två av bilderna felaktigt hade registrerats såsom tillhörande mönster nr 2. Efter att PRV rättat till denna felaktighet och publicerat rättselsen informerades parterna om att de aktuella bilderna flyttats över till mönster nr 1.

Invändaren

Invändaren yrkar att mönsterregistrering nr 78 318 skall hävas. Som grund för yrkandet har invändaren anfört att de registrerade mönstren saknar nyhet och/eller särprägel.

Mönster nr 1 (refug)

Invändaren anser att *mönster nr 1 (refug)* avser en sedvanlig utformning genom att grundformen och de där i ingående komponenterna är sedan länge kända. Formgivningen framstår därmed som banal och tillhör det allmänna formförrådet. Refuger med den aktuella formen förekommer i varje tätbebyggelse, vilket är ett notoriskt faktum. Mönster nr 1 har tillkommit genom att sedvanliga kantstöd har fogats samman för att bilda en sedvanlig refug. Invändaren hänvisar härvid bland annat till en ritning avseende refuger i standardutförande från Malmö gatukontor, daterad den 16 augusti 1983, (*bilaga 2*). Invändaren påpekar även att refuger i sitt färdigställda skick endast syns till en del. Följaktligen kommer mönster nr 1 (refug), efter installationen, att utgöras av en ovalformad refug, jämförbar med vissa av figurerna återgivna i den nämnda ritningen. Om en kantsten med utseende som framgår av det bifogade utdraget ur Mark AMA (typritning 261, s 177, år 1972), (*bilaga 3*), ligger till grund för anläggning av en oval refug skulle utseendet vara identiskt med mönster nr 1. Ytterligare anför invändaren att en kombination av tidigare kända element inte leder till en ny och särpräglad formgivning, i synnerhet då kombinationen avser en tidigare känd form.

Mönster nr 2 (kantsten)

Beträffande *mönster nr 2 (kantsten)* anför invändaren att det utgörs av en sedvanlig kantsten bestående av kantstöd och motstöd, med formgivning känd sedan länge. Till stöd för detta hänvisas till typritningen i Mark AMA från år 1972. Även om bilderna i det nu motanförda materialet utgörs av tvärsnitt kan man skapa sig en bild av konstruktionens utseende även i vad gäller dess sidor. Detta material föregriper helt formgivningen i mönster nr 2. Att ingivet material visar en kantsten anlagd på plats medan mönster nr 2 visar en prefabricerad kantsten har inte – såsom innehavaren påstått – betydelse vid en mönsterrättslig bedömning. Invändaren har ytterligare hänvisat till innehållet i arbets- och monteringsanvisningar för Rockwool Formelement från februari 1995 respektive mars 2000 och anfört att bilderna i dessa broschyrer föregriper formgivningen för mönster nr 2, (*bilaga 4*).

Innehavaren

Innehavaren bestrider invändningen och yrkar att den skall avslås.

Mönster nr 1 (refug)

Innehavaren bestrider invändarens påstående om att *mönster nr 1 (refug)* skulle avse ett standardutförande av refuger förekommande i varje tätbebyggelse och att mönstret skulle utgöra en sammanfogning av vanliga kantstöd. Ingen av vyerna eller tvärsnitten i ritningen från Malmö gatukontor liknar en vy eller tvärsnitt av mönster nr 1.

Innehavaren anför att bedömningen enligt mönsterskyddslagen skall avse ett mönsters helhetsintryck. Att då bortse från delar av formgivningen och påstå att återstoden är känd eller ingår i det allmänna formförrådet är irrelevant för bedömningen.

Invändarens resonemang om att kombinera tvärsnittet ur Mark AMA 1972 med de toppvyer som framgår av ritningen från Malmö gatukontor är hypotetiskt och därmed inte relevant i ett mönsterärende. Innehavaren bemöter dock detta resonemang genom att påpeka att invändaren inte har visat det självklara i denna kombination samt att denna hypotetiska kombination ändå inte skulle likna mönster nr 1.

Mönster nr 2 (kantstöd)

Innehavaren anser bland annat att den av invändaren åberopade typritningen i Mark AMA, som är tvådimensionell och som visar ett tvärsnitt, i det väsentligaste endast återger principer för hur kantstenar skall uppföras och anläggas för att Mark AMA-normen skall uppfyllas. Detta till skillnad mot produkterna enligt mönster nr 1 och nr 2 vilka lämpligen prefabriceras och därefter transporteras för att anläggas på plats. De motanfördä bilderna ger inte någon tydlig bild av hur en tredimensionell produkt skulle se ut vilket är nödvändigt för att få en uppfattning om helhetsintrycket. Innehavaren bemöter ändå invändarens argumentation med en detaljgenomgång för att därefter konstatera att det finns stora detaljskillnader mellan figurerna i Mark AMA och det registrerade mönstret nr 2. Ytterligare anför innehavaren att de ingående figurerna i Rockwool - arbetsbeskrivningarna har ett klart avvikande utseende jämfört med mönster nr 2 och att mönster nr 2 sammantaget sett har särprägel.

SKÄL

Av 20 § mönsterskyddslagen (1970:485) framgår att registreringsmyndigheten skall efter invändning häva en registrering, om hinder mot mönsterrätt har förelegat enligt 1-4 a §§ och hindret fortfarande består eller om registrering har skett i strid med 13 § andra stycket. Registreringsmyndigheten skall avslå invändningen, om det inte finns något hinder mot mönsterrätten.

Enligt 2 § samma lag kan mönsterrätt erhållas endast om mönstret är nytt och särpräglat. Ett mönster anses som nytt om inget identiskt mönster har gjorts allmänt tillgängligt före dagen för registreringsansökan eller prioritetsdagen. Mönster skall anses som identiska, trots att de skiljer sig åt, om skillnaderna föreligger endast i oväsentliga avseenden. Ett mönster anses ha särprägel om en kunnig användares helhetsintryck av mönstret skiljer sig från helhetsintrycket av varje annat mönster som har gjorts allmänt tillgängligt före dagen för registreringsansökan eller prioritetsdagen.

PRV gör följande bedömning:

Invändarens påstående om avsaknad av nyhet och särprägel för de aktuella mönstren grundar sig väsentligen på en jämförelse av registreringen med det av invändaren inlämnade materialet samt med de i det allmänna formförrådet ingående formerna. Ytterligare har invändaren hävdat – särskilt beträffande mönster nr 1 – att en kombination av tidigare kända element inte leder till en ny och särpräglad formgivning samt att, som det får förstås, vid bedömningen skall beaktas den del av mönstret som förblir synlig efter att den aktuella formgivna produkten, refugen, blivit installerad.

Inledningsvis konstaterar PRV att det inte entydigt framgår när den av invändaren åberopade typritningen Mark AMA 1972 gjorts allmänt tillgänglig. Emellertid har innehavaren i sina yttranden angett att Mark AMA är välkänt inom branschen och utan att ifrågasätta den av invändaren angivna tidpunkten för utgivning, år 1972, har innehavaren utförligt och i detalj kommenterat skillnaderna mellan de där i ingående bilderna och de registrerade mönstren. PRV finner det vid sådana förhållanden högst sannolikt att typritningen varit allmänt tillgänglig på ansökningsdagen. De övriga åberopade skrifterna har genom intagna uppgifter utgivits år 1983, 1995 respektive 2000. Det av invändaren anfördta materialet kan således tidsmässigt bedömas vara relevant för prövningen i ärendet.

All formgivning grundar sig väsentligen på någon form av utnyttjande av olika geometriska – två- eller tredimensionella– former och linjer. skapande verksamhet används till en stor del element som redan är mera eller mindre kända, sedda för sig. Bedömningen av om ett mönster uppfyller kravet på särprägel skall naturligt grunda sig på en bjudedömning av mönstret i sin helhet. Avgörande är det helhetsintryck som mönstret i sin helhet förmeklar för en kunnig användare. Om ett mönster är sammansatt av delar som redan är kända har detta därför inte någon avgörande eller självständig betydelse. Även i ett sådant fall skall skillnadskravet, i enlighet med förarbetena (SOU 1965:61, s 125) till mönsterskyddslagen, tillämpas på samma sätt som i övriga fall. PRV fäster därför inte avseende vid invändarens påstående om att en kombination av tidigare kända element inte skulle leda till en ny och särpräglad formgivning. Avgörande är istället utseendet och helhetsintrycket av den helhet som mönstret utgör.

Mönsterrätt avser att skydda utseende av en produkt och förutsätter därför att mönstret är synligt för betraktaren. Det är i synögonblicket som resultatet av den skapande verksamheten ges tillkänna och frågan om mönsterrätt blir aktuell. I lagstiftningen har det likväldt inte framställts något allmänt uttryckligt krav på synlighet för att mönsterrätt skall anses föreligga. Beträffande så kallade beståndsdelar till sammansatta produkter har man dock i 2 a § mönsterskyddslagen angett att mönster till sådana beståndsdelar anses nytt och särpräglat endast om beståndsdelen, när den har fogats samman med den sammansatta produkten, förblir synlig vid normal användning av produkten. Tillämpningen av denna bestämmelse förutsätter emellertid att det är fråga om en sammansatt produkt, dvs. en produkt som består av flera utbytbara beståndsdelar vilket möjliggör att produkten kan tas isär och på nytt fogas samman. Som exempel på sammansatta produkter har man i förarbetena angett bilar, datorer, hushållsprodukter m.m. (prop. 2001/02:121, s 56). I ärendet har det inte heller framkommit huruvida mönster nr 1 avser en sådan produkt vars beståndsdelar kan tas isär och på nytt fogas samman. Enligt PRV:s bedömning är mönster nr 1 (refug) därför inte att betraktas som utseende av en sammansatt produkt, varför det i lagen angivna synlighetskravet för beståndsdelar inte blir tillämpligt. Invändarens argument om att endast en del av en refug (mönster nr 1) är synlig efter att den installerats ges därför inte betydelse.

Mönster nr 1 (refug) avser mönstret för en refug. Formen består av en ovalformad kantring som vilar på en nedåtslutande i grunden oktogonalformad krans. På kransens vardera långsida har placerats två öglor. Det motanförla materialet i form av en ritning från Malmö gatukontor uppvisar en samling av olika sektionsindelade cirkelformade (runda, ovals, halvcirklar mm) tvådimensionella figurer. Även om den grundläggande ovals formen av kantringen på mönstret förekommer bland dessa figurer utgör detta material inte hinder mot registrering av mönster nr 1. Det har i ärendet inte framkommit något som skulle föregripa mönstrets nyhet. Formen kan inte sägas ingå i det allmänna formförrådet. Helhetsintrycket av mönstret skiljer sig tydligt från tidigare allmänt tillgängliga och i ärendet framställda mönster varför det vid en helhetsbedömning bedöms ha den särprägel som krävs för mönsterrätt.

Mönster nr 2 avser mönstret för en *kantsten*. Formen består av ett i tvärsnitt triangelformat avlångt fotstycke där man i ett längsgående spår placerat ett rektangulärt stycke. På vardera sidan av mönstret sitter två öglor. Mönstret avser en tredimensionell produkt. För att kunna göra en jämförelse med tidigare kända mönster förutsätts det att det motanförla mönstret framgår tydligt och att, om det motanförla avser en tredimensionell produkt,

dokumentationen företrädesvis även visar produkten i tre dimensioner. Den motanfördä Mark AMA 1972 är en tvådimensionell ritning som inte här möjliggör en klar uppfattning om utseendet av en tredimensionell produkt även om ritningen visserligen innehåller geometriska former som även förekommer i det aktuella mönstret, som t.ex. rektangel och triangel. Helhetsintrycket av ett motstående mönster kan inte grunda sig på en hypotetisk eller fiktiv bedömning av hur detta mönster skulle kunna se ut. Den aktuella ritningen kan därför inte utgöra hinder mot registreringen. Rockwool-arbetsanvisningarna innehåller endast schematiska monteringsbeskrivningar med bilder i genomskärning utan att tydligt föregripa registreringen.

De registrerade mönstren kan visserligen sägas vara av relativ enkel karaktär genom att de innehåller grundläggande geometriska former. Utnyttjande av dessa former till en helhet såsom registreringen omfattar uppvisar dock en genombrott formgivning som inte kan anses ingå i det allmänna formförrådet samtidigt som det av invändaren anfördå materialet inte utgör hinder mot registreringen. Mönstren i registrering nr 78 318 anses därför uppfylla mönsterskyddslagens krav på nyhet och särprägel. Invändningen skall därför avslås registreringen skall kvarstå.

Bilagor:

Bilaga 1, mönsterregistrering 78 318

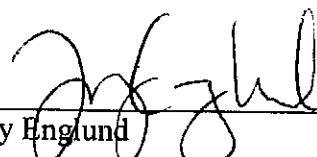
Bilaga 2, ritning från Malmö gatukontor, 16 augusti 1983

Bilaga 3, utdrag ur Mark AMA (typritning 261 s.177 år 1972)

Bilaga 4, arbets- och monteringsanvisning för Rockwool Formelement från februari 1995 resp. mars 2000

Beslutat den **02 MAJ 2007**

Asko Annala

Jenny Englund

HUR BESLUTET ÖVERKLAGAS

Den som vill överklaga beslutet skall göra detta skriftligt. Skrivelsen skall vara ställd till Patentbesvärsrätten, men sändas till Patent- och registreringsverket, Box 530, 826 27 Söderhamn. I skrivelsen skall anges det beslut som överklagas och den ändring i beslutet som begärs. Skrivelsen skall ha kommit in till verket inom två månader från beslutets dag.

Registreringstidning för design

Nr 10
2005-05-17

D6402006

4 Rattelser

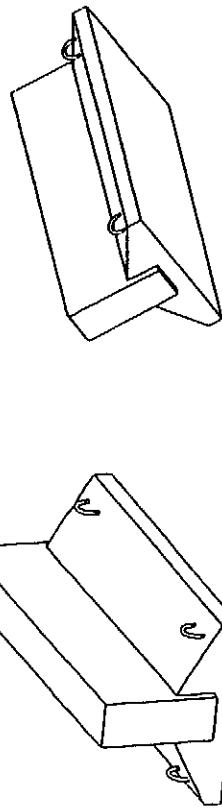
M ans nr 04-0510
Reg nr 78318

Vid kungolande registrering 2005-05-08 (D 982/2005) av M ans nr 04-0510, reg nr 78318 har bild nr 3 och 4, se nedan.
eftekring placeras som mönster nr 2. Bilderna ska rättläggas tillhörda mönster nr 1.

D6402006

Nr 11 2005-06-08	D982/2005
1 Mönsterregistreringar	
M ans nr Reg nr	04-0510 78318

Nr 2

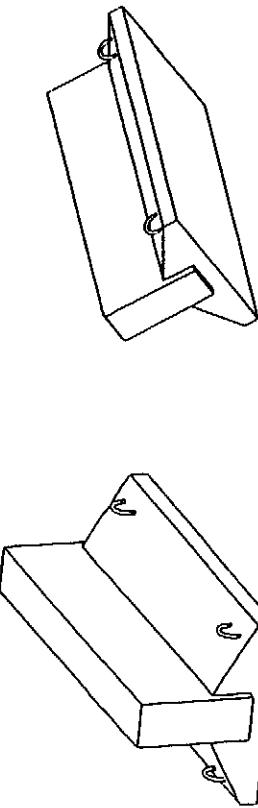

Nr 2

Produkt	Nr 1 refug, nr 2 kantsten
Klasser	L0C (B) Cl. 25-01
Innehavare	Vägverket, Vägverket Produktion, 781 87 Borlänge, SE
Ombud	Försvararets Materialverk, Patentenheten, 115 88 Stockholm
Formgivare	Mikael Boström, Nyköping och Stefan Wenneström, Järfälla, båda SE
Ansökningsdatum	2004-07-09
Allmänt tillgänglig	2005-01-10
Änn sam	Ansökningen avser samregistrering
Registrerad	2005-06-08
Giltig t o m	2009-07-09

D6402006

Nr 11 2005-06-08	D982/2005
1 Mönsterregistreringar	
M ans nr Reg nr	04-0510 78318

Nr 2

Nr 2

D982/2005

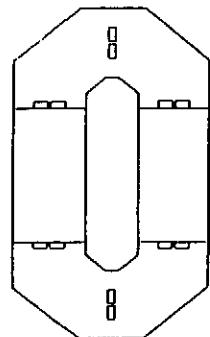
BILAGA 7.

Nr 11
2005-06-08

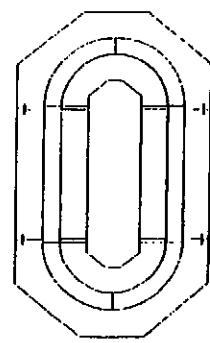
D981/2005

1 Miljösterregistreringar

Mäns nr 04-0510 2(3)
Reg nr 78318

Nr 1

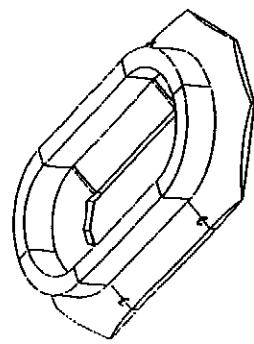
Nr 1

Nr 11
2005-06-08

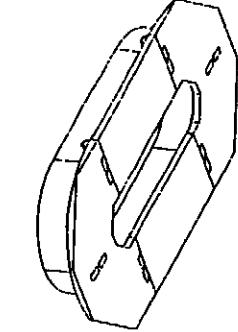
D980/2005

1 Miljösterregistreringar

Mäns nr 04-0510 1(3)
Reg nr 78318

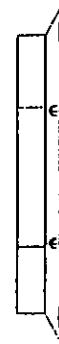
Nr 1

Nr 1

Nr 1

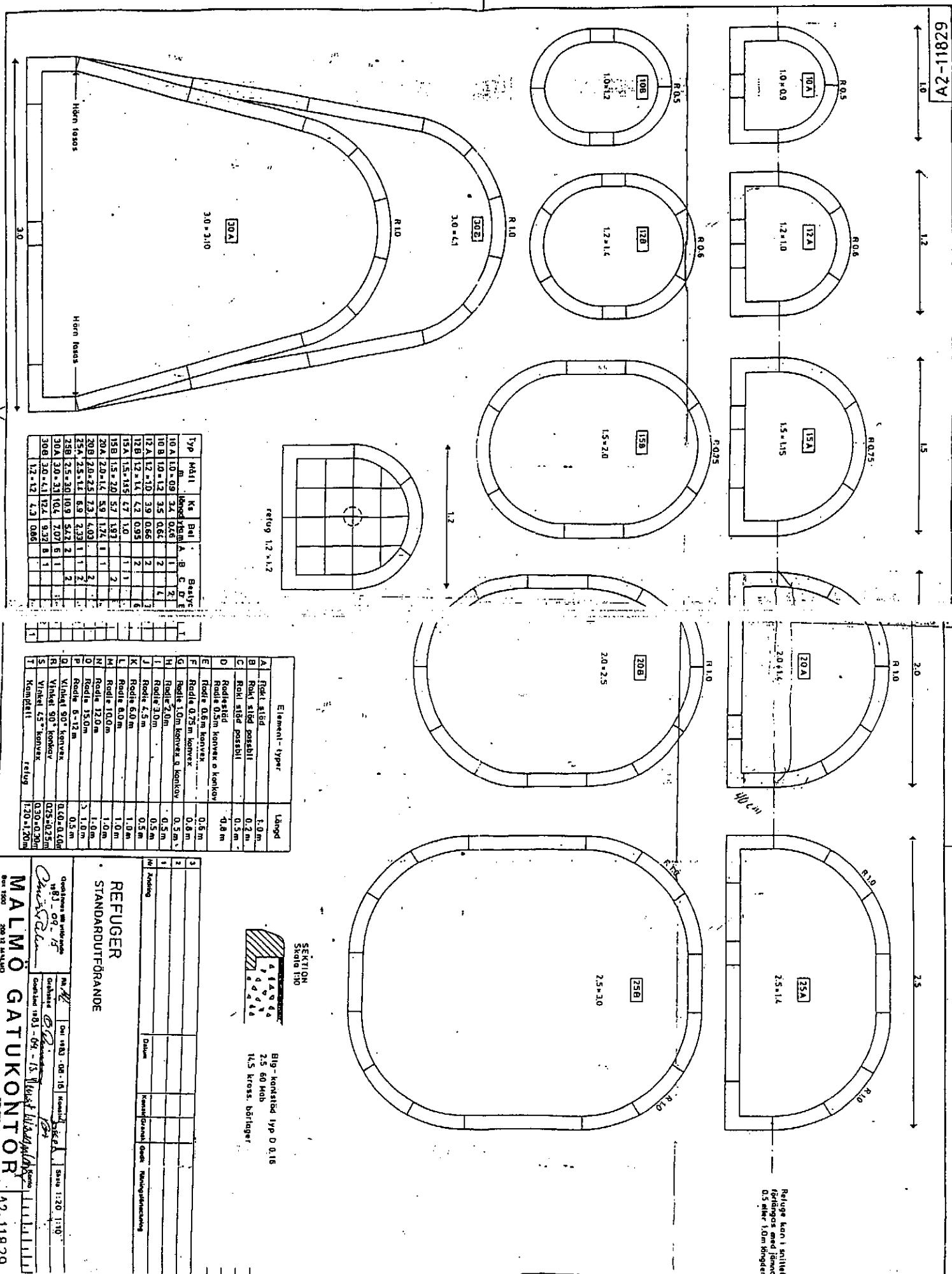

Nr 1

D980/2005

D980/2005

A2-11829

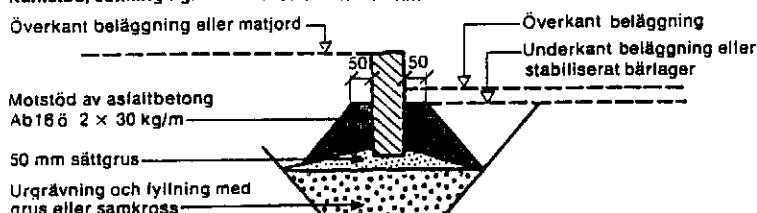
*Utdrags ur Nekl ANH 1972
principritningar*

Typritning 261

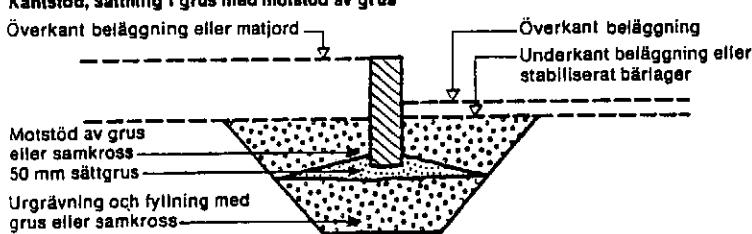
Motstöd

Väkt i mm

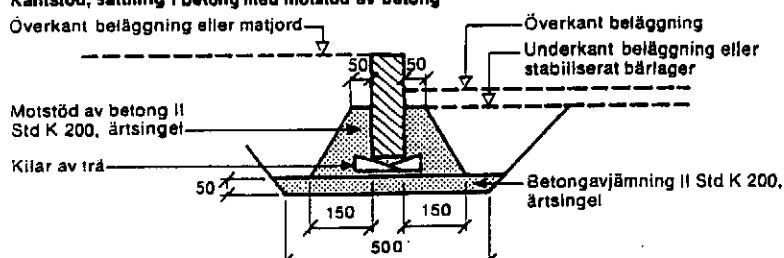
Kantstöd, sättning i grus med motstöd av asfaltmassa

Kantstöd, sättning i grus med motstöd av grus

Kantstöd, sättning i betong med motstöd av betong

ARBETSANVISNING ROCKWOOL F

Rockwool Formelement 940-00 är ett tyngdelt socetlement för platta på mark. Rockwool Formelement 940-00 fungerar som kvarsrätande form och ersätter inbräddning vid traditionell betonggjutning. Elementen monteras i en cementbrukssträng utan gjestform på ett komprimat grus- eller makadamslikt.

Montering på brukssträng

Används vid regelfasad och där punktlaster $\leq 10 \text{ kN}$ belastar elementer.

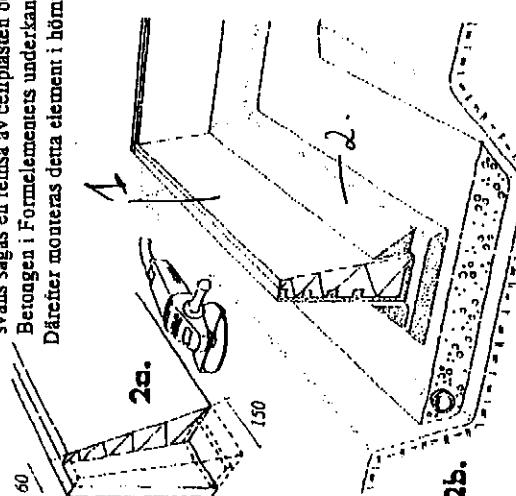
1. Underlag

Som underlag för Formelementen utläggts en min. 50 mm tjock cementbrukssträng med blandningsförhållanden 1:3 (cement/sand). Cementbruket skall vara jordfukigt. Brukssträngens överyta avdrages och planas horisontellt med hjälp av rätskiva.

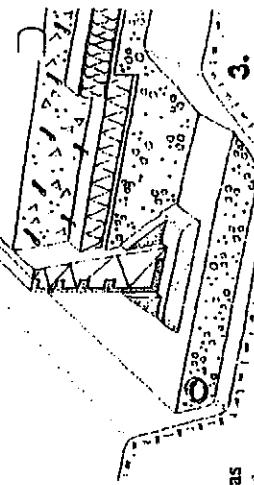
2. Montering

Montering av elementen sker med bjujan i ett högt. Med hjälp av en fogsvans sätgas en remsa av celluloplasten hori på ett element, se detalj 2a.

Betonen i Formelementens undertak kapas av med kapsål med karborundumklinga. Därefter monteras detta element i hövminkeln iillsammans med ett annat element.

Ytterligare element placeras på den utlägda brukssträngen och justeras in efter profilrätten. Strängar av cementbruks läggs på båda sidor av elementen, på insidan min. 100 mm, för att elementen skall ha tillräcklig stöd vid gjutningen.

*Isolering under berengplanan
≤ 30 kpa - Rockwool Marktikta 390-00
≤ 60 kpa - ECOPRIM 933-00*

3. Gjutning

Berengplanan gjuts på traditionell sätt. Betongen vibreras med vibratörstav så att elementen får bästa möjliga vidhäftning mot betongen. Vid avdragning av avdragsballonen, Betong som runnit över på elementen spolas eller borras av. Ett bra sätt att skydda den synliga socetlytan är att före montering fästa en tunn plastfolie på ovanstånden som hänger ned över socetlytan. Detta följer gör också att elementet får en jämnare utformning vilket minskar risken för krympspår.

L Formelement 940-00

Montering på brukshögar

Används vid tråfasad där inga punktlaster belastar elementet.

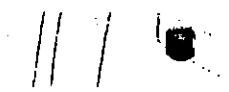
6. Underlag

¶ Den komprimerade grus- eller makadamfädden markeras
med karvana mellan Formelementen c 2000 mm.
Ecoprinskvior läggs ut som isolering utom där
det förgjörs av cementbruk skall läggas ut mit
under skarvorna.

iemci

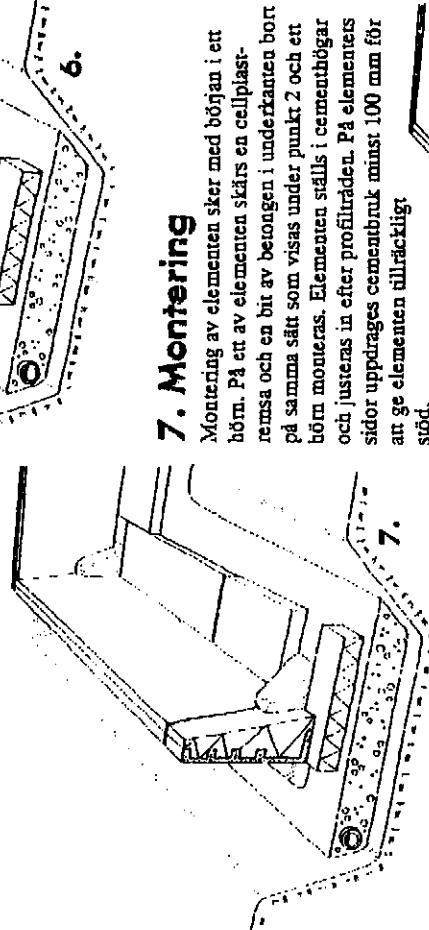
4. Förstärkning vid ledningsschakt

Vid ledningsbehållare eller där
sättningar kan befaras görs en för-
stärkning med en betongstruktur -
qrocklek 200 mm och bredd mini-
mum 300 mm. I underkant armeras
med 2 Ø12 ls 40

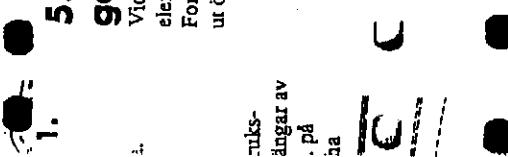
7. Mentoring

Montering av elementen sker med början i ett
hörn. På ett av elementen står en celplasti-
kremma och en bit av betongen i underkanten bort
på samma sätt som visas under punkt 2 och ett
hörn moneras. Elementen ställs i cementbogar
och justeras in efter profilrätten. På elementens
sidor uppdras cementbituk minst 100 mm för
att ge elementen tillräckligt
stöd.

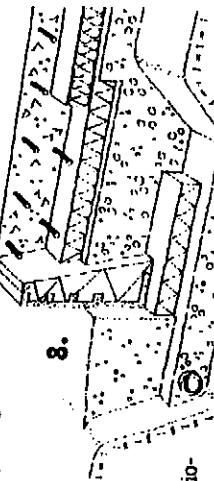
5. Förstärkning vid garageinfart och liknande

Vid garageninfart och liknande där sockel-elementer belastas av hjultryck skrävs ett uttag i Formelementet. Betongplattan gjuts sedan ur över Formelementet enligt figur 5.

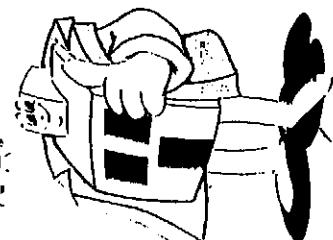
8. Återfyllning

Medan elementen fritt står minst ett dgn sker återfyllning mot leveransen. Återfyllningshöjden ställs vara min. 100000 mm över elementens underrand.

P. Giuntina

• Före gjutning utförs isoleringsarbetet, betongplattan ameras och gjutning sker sedan på traditionellt sätt. Vid avdragning av betongöveryan kan elementen användas som underlag för avdragshållare.

Bearbeitung,
ersterbehandlung

Kapning av elementen kan göras med vinkelclip med karborundum- eller diamantklings. Lagning av skada kan utföras med ett pulsbnk bestående av cement och piussand i förhållande 1:1 som strivs ut med en filtråda. Rockwool Formelement 940-90 har en slät, färdigbehandlad cementryta. Yan åt sugande och kan målas eller slammras. De färgyper som rekommenderas för betongsoclar kan användas.

३८३

ARBETSSANVISNING FÖR ROCKWOOL SOCKELELEMENT

ARBETSSANVISNING

21
Rockwool Sockelelement 920-00 är ett tygodsäktat socklelement för platta på mark. Det är avsett både för nybyggnation och som tillägg isolering av befintlig sockel.

Nybyggnation

Rockwool Sockelelement 920-00 fungerar som kvadrerande form och ersätter inbrädning vid traditionell betongläggning. Som stöd för elementen används en glesform bestående av rå horisontella reglar enligt figur 1 eller någon prefabricerad glesform.

Ett alternativ monteringsätt är att använda Rockwool Montgestöd 922-00, se figur 5-8.

Montering med glesform

Glesformen monteras på en noga ränt avfärdad grus- eller makadamvägg. Vid 600 mm höjd monteras detta element i hörnsvinkelns sällsammans med ett annat element enligt figur 3.

Montering av elementen sker med början i ett hörn. Med hjälp av Rockwool Kniv 8022-00 eller en fegyrans skärs eller slägs en remma av cellplasten bort på ett element enligt figur 2.

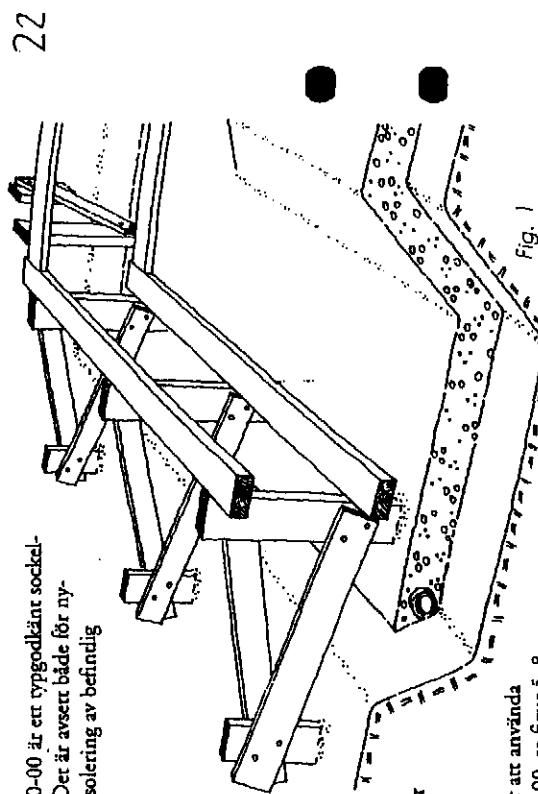

Fig. 1

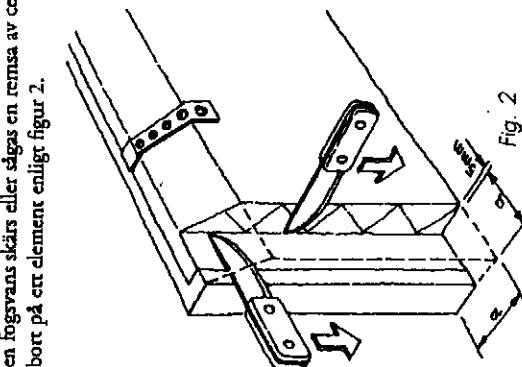

Fig. 2

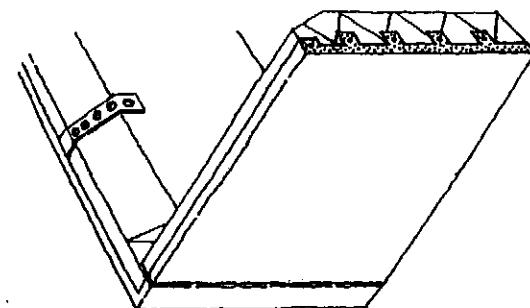
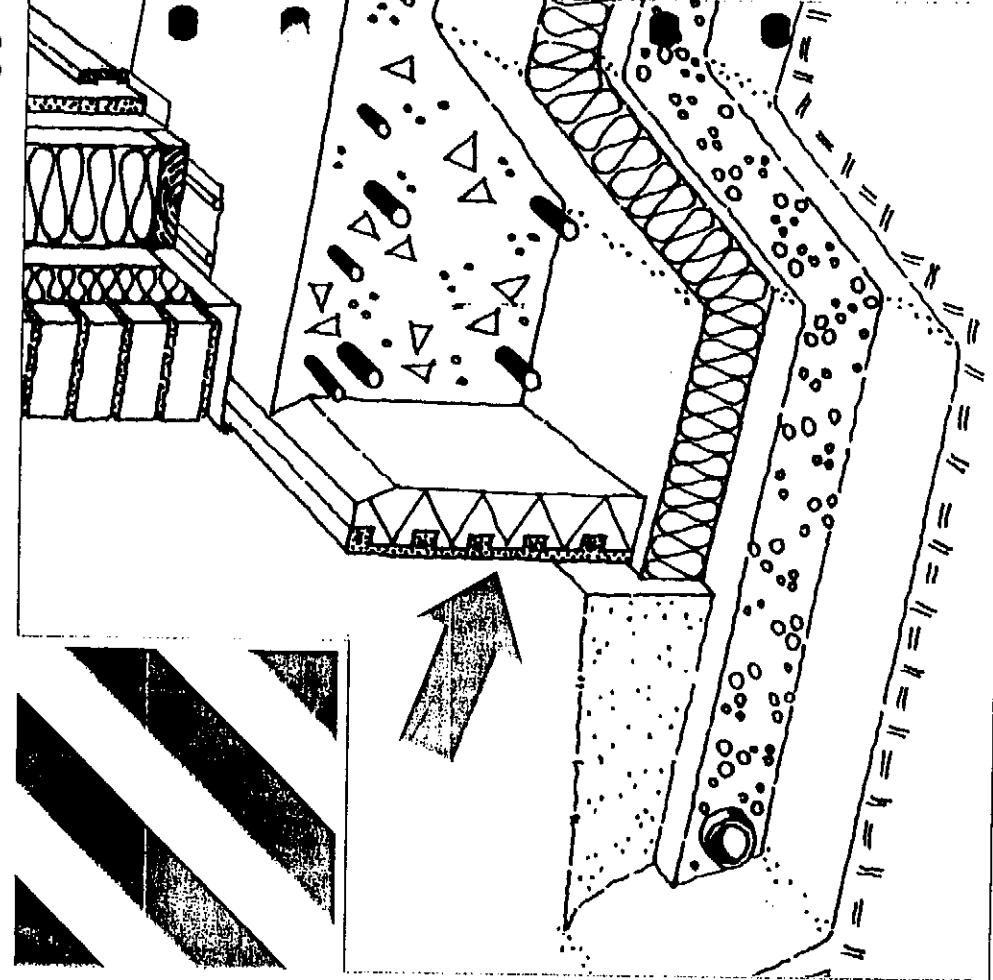

Fig. 3

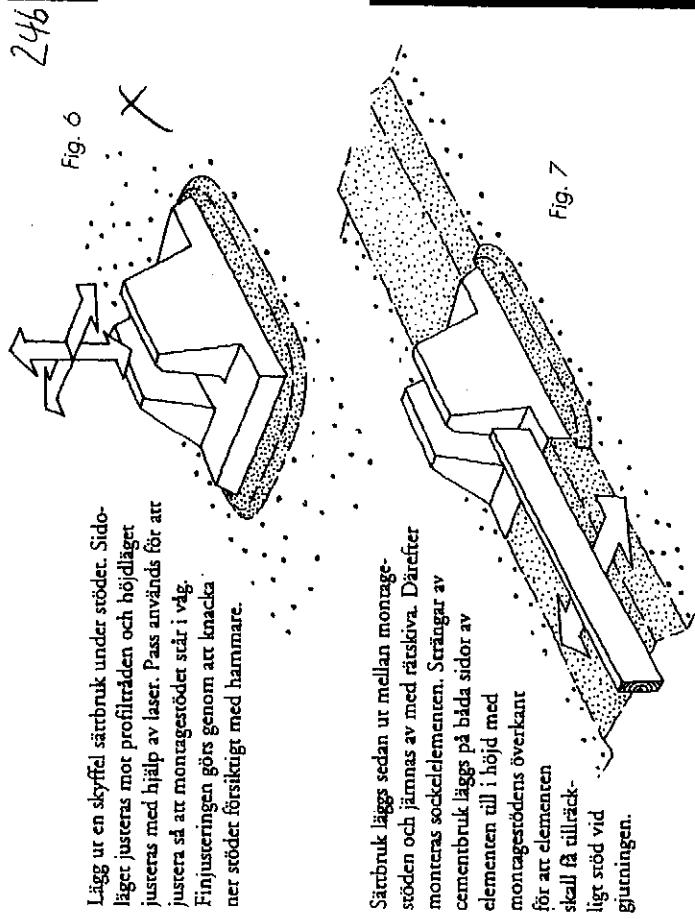
Rockwool Sockelelement 920-00

Rekv.nr 3023
Mars 2000

PAROC

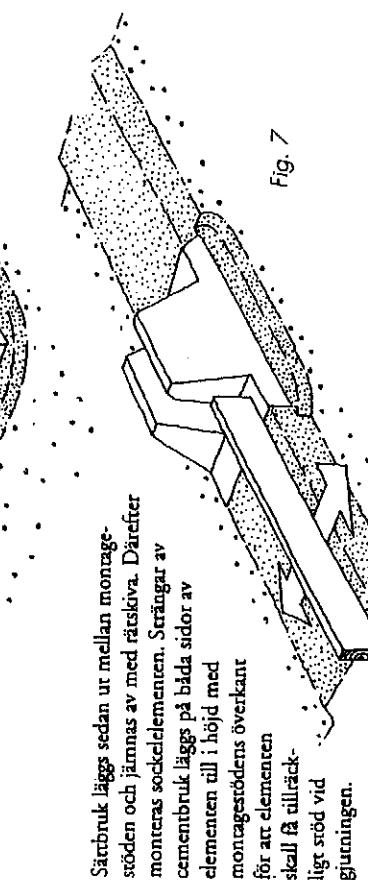
246

Lägg ut en skyffel sättbruk under stödet. Sidolägger justeras mot profilränder och höjdlägen justeras med hjälp av laser. Pass används för att justera så att montagesöder står i väg. Finjusteringen görs genom att knacka ner stöder försiktigt med hammare.

Sättbruk läggs sedan ut mellan montagesöden och jämnas av med ritskviva. Därefter monteras sockelelementen. Strängar av cementbruk läggs på båda sidor av elementen till i höjd med montagesöderns överkant för att elementen skall få tillräcklig stöd vid gjutningen.

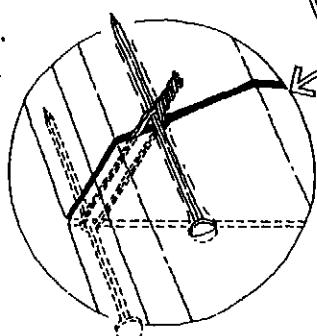
Fig. 6

För att säkerställa att sidoforskörtning inte

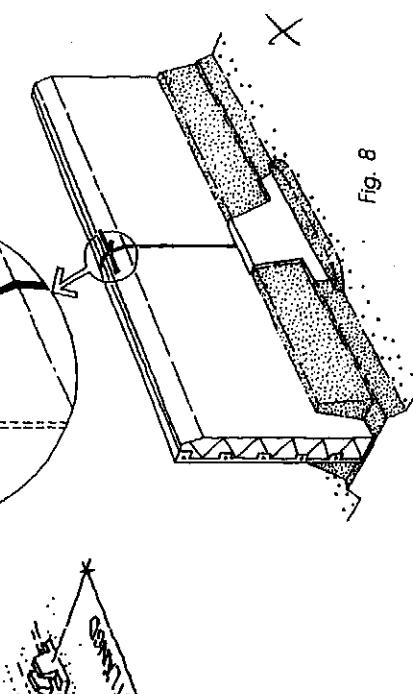
sker i överkant av elementen görs en fixering

med hjälp av öglétråd och 4"-spik enligt
figur 8.

er

Fig. 8

er

Elementen ställs mot glesformen så att ovankanten ligger på den avsedda nivån för betongplattans överkant, och så att underkanten vilar på isoleringen eller på en i glesformen påsikad längsgående läkt. Förankringsjärnen kan med fördel användas för att hålla elementen mot glesformen under gjutningen, varefter järnen lossas.

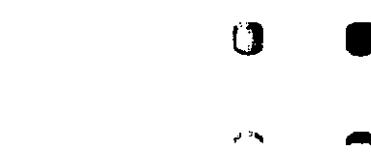

Fig. 4

Montering med Montagestöd 922-00

Denna monteringsätt är avsett att användas för Sockelelement 920-00 med höjden 400 mm. För 600 mm högt element skall glesform alltid användas.

Vid användning av Rockwool Montagestöd 922-00 behövs ingen glesform.

Först görs en grus- eller markadambädd som komprimeras väl och avjämmas. Utgå från ett höm. Det första monteradesödet placeras ca 0,5 m från höm och därefter ett söder vid varje elementskärv.

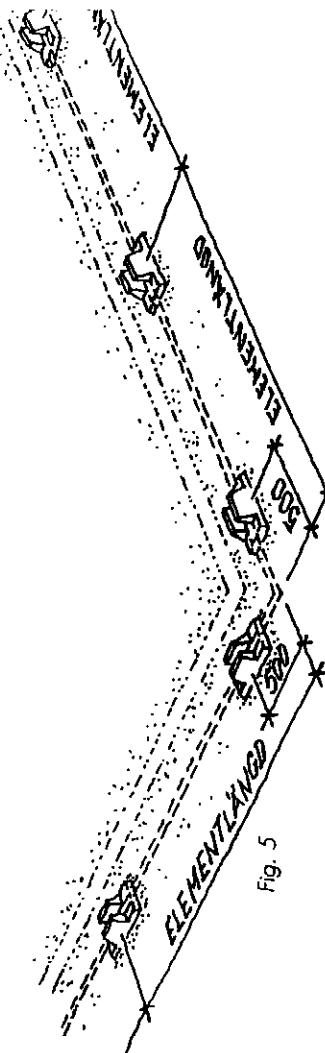

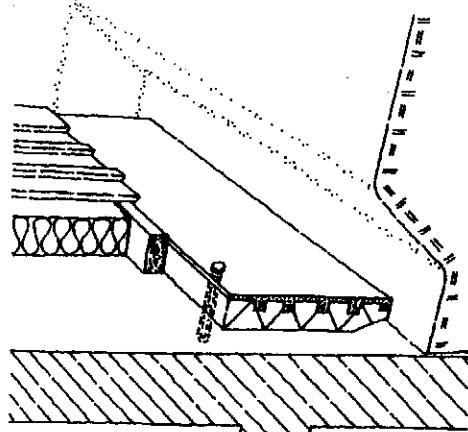
Fig. 5

Tillägg isolering

Runt den befintliga grunden grävs ett dike som frilägger sockeln till det djup som tillägg isoleringen avser.

Sockeln borsas ren från jord och andra lösa partiklar med stålborste. Ursicktande ojämnheter slås bort med huggmässel. År sockeln mycket ofämn bör den jämnas till med lagningsbruk.

Montering av elementen sker med början i ett hörn. På ett element skärs en cellplastrensa bort på samma sätt som visas i detalj för nybyggnation och monteras mot ett annat element i hörnvinkelet.

Infästning med skruv

När elementen skruvas fast till befintlig sockel används ett expanderande fästdon för genomticksmontering - Hilti Faadplugg HRD eller motsvarande.

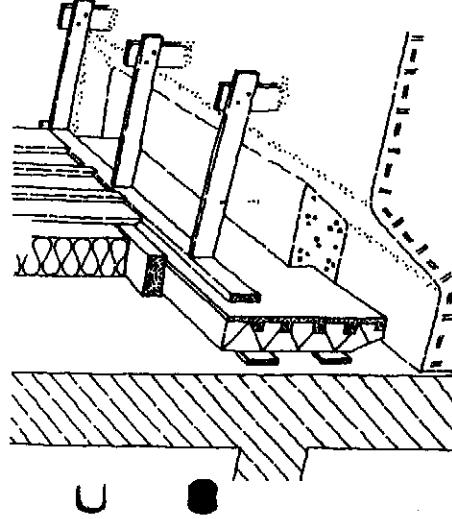
Elementen trycks fast mot sockeln och borring för expandaderplugg sker genom elementen och ca 100 mm in i befintlig sockel. Borring sker lämpligen i elementens överkant. Normalt används 3 fästdon per element. Elementens underkant hålls på plats av återfyllningen.

Infästning med bruk

När elementen monteras med bruk används ett cementbaserat bruk med tillsats av vithärtare
- Höganäs FB12 eller motsvarande.

På elementens insida läggs två längsgående bruksträgar, en i överkant och en i underkant. Elementen trycks fast mot sockeln och hålls på plats med mortall tills bruket härdar.

En kombination med skruvning och infästning med bruk kan också göras.

PAROC AB
Division Byggisolering
541 86 Skövde
Telefon 0550-46 90 00
Telefax 0550-46 95 89
www.paroc.se

A MEMBER OF PAROC GROUP